

Między książkami

WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W OPOLU

„Historyczne ścieżki” w WBP

Wydarzenia

Rok 2020 w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Opolu obfituje w atrakcyjne spotkania, a wszystko za sprawą trzech projektów realizowanych dzięki dofinansowaniu ze środków ministra kultury i dziedzictwa narodowego, pochodzących z Funduszu Promocji Kultury oraz z budżetu Samorządu Województwa Opolskiego.

„Historyczne ścieżki” to jedno z tych zadań, którego celem jest upowszechnianie historii, pobudzanie zainteresowania tą dziedziną wiedzy, ale też odpowiedź na potrzeby lokalnych środowisk. Spotkania i wykłady organizowane w ramach projektu, prezentują m.in. ważne w dziejach historii i kultury Polski wydarzenia, wagę tradycji, mającą historyczne podłoże, różnorodność i barwność kulturową Opolszczyzny wzbogaconej po 1945 r. o kulturę mieszkańców dawnych Kresów Południowo-Wschodnich. Działania związane z Kresami, wykłady multimedialne, spotkania z autorami podejmującymi tę tematykę, realizowane są wraz z partnerami WBP: Towarzystwem Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich oraz Domem Spotkań z Historią w Warszawie. W ramach projektu odbyły się spotkania z prof. Stanisławem S. Nicieją promujące kolejne tomy „Kresowej Atlantydy. Historii i mitologii miast kresowych”: tomu XIV - zawierającego poprawione, poważnie poszerzone i z nową ikonografią, opisanie historii Stanisławowa, ale też dwóch miast - Zabłotowa i Buczacza, a także otaczających

Przywołaniem tematów kresowych była promocja wspomnień Józefa Szweda „Odcinek”

ich dużych wsi Iłińce, Trójca i Chlebczyn oraz tomu XV, który jest wędrówką na drugi biegun Kresów - do Wilna, którego dzieje zostały przedstawione poprzez oryginalne zderzenie tak różnych i tak odmiennie zapisanych w historii postaci, jak choćby Józef Piłsudski i Feliks Dzierżyński, Czesław Miłosz i Jerzy Putrament... Bogactwo kulturowe Kresów została również zaprezentowane w trakcie „Kresowego wieczoru filmowego”, kiedy to przypomniane zostały gwiazdy kina o kresowych korzeniach: Nina Andryc, Ina Benita, czy Zbigniew Cybulski. Oprócz prezentacji dotyczącej ich życia i kariery, atrakcją wieczoru był film „Przybłęda” z 1933 roku, zrealizowany w naturalnej scenografii Huculskich wsi. Inspiratorem wieczoru był znawca Kresów To-

masz Kuba Kozłowski z Domu Spotkań z Historią w Warszawie, kolekcjoner, znawca i propagator historii Kresów, który będzie gościem WBP również w poniedziałek 28.09 o godz. 17.00. Tego dnia zapraszamy na kontynuację artystycznych wątków, czyli poetycką włóczęgę po Kresach Południowo-Wschodnich, której przewodniczkami będą znane, ale też zapomniane poetki XX wieku, zarówno te urodzone na ziemiach wschodnich jak i te, które w swych wierszach opiewały Kresy, m.in. Zofia Mrozowicka, Kazimiera Zawitowska, Maryla Wolska, Jadwiga Podhorska, Kazimiera Alberti, Czesława Monikowska, Maria Pawlikowska-Jasnorzewska, Beata Obertyńska, Jadwiga Gamska-Lempicka, Jadwiga Czechowiczówna.

Przywołaniem tematów kresowych w odniesieniu do wątków regionalnych była też promocja wspomnień Józefa Szweda „Odcinek”, będących rejestracją indywidualnych, trudnych losów mieszkańca Wołynia oraz miejsc, których już nie ma. Wspomnienia i poświęcone im spotkanie pozwoliły spojrzeć na mieszkańców miejscowości Wola Ostrowiecka, Ostrowki, które zniknęły z mapy po 400 latach istnienia. W spotkaniu poświęconym m.in. tragicznym wydarzeniom wołyńskim,

uczestniczyli członkowie najbliższej rodziny autora - opolanki Teresa Nietyksza (córka) i Ludmiła Sobolewska (wnuczka) oraz dr Leon Poppek - historyk, pracownik IPN w Lublinie, badacz dziejów, zaangażowany w poszukiwanie, ekslumację i pochówek mieszkańców Ostrowieki Woli Ostrowieckiej, opiekun polskich miejsc pamięci na Wołyniu. Prezes Towarzystwa Przyjaciół Krzemieńca i Ziemi Wołyńsko-Podolskiej w Lublinie.

Przywołaniem ciekawego punktu spojrzenia na historię regionu było też spotkanie z Karoliną Kuszyk (współorganizowane z Domem Współpracy Polsko-Niemieckiej) i jej książką „Ponemieckie”, opowiadającą o tym, jak biografie ponemieckich domów, rzeczy i komentarzy splatały się z losami ich polskich spadkobierców od powojnia po współczesność.

Jako że celem projektu jest upowszechnianie wiedzy historycznej wśród szerokiego grona odbiorców oraz wskazanie na wiele form, które propagują wiedzę historyczną zorganizowano „Dzień z historią”, współtworzony z partnerami WBP: Opolskim Klubem Fantastyki „Feniks” oraz Grupą Rekonstrukcji Historycznej „Wiwem”. Historia stała się bohaterem Larpa - „Była sobie epidemia”, tematem wykładu Dominiki Gorgosz „Kości zostały rzucone, czyli o historii wgrach planszowych” oraz prezentacji grupy rekonstrukcyjnej uzu-

pełnionej o wykład na temat form odtwarzania historii.

W ramach projektu zorganizowano też spotkania z autorami książek poświęconych nieodległej historii - Wojciechem Przyłipiakiem, autorem książki „Czas wolny w PRL” oraz Marcinem Kąckim, znakomitym reporterem, autorem m.in. współczesnego reportażu o Oświęcimiu, mieszkającym w wieniu i znaczącym tragiczną historią.

Zamysł popularyzatorski realizowany poprzez projekt zakłada też odwołanie się do ważnych w 2020 r. rocznic, które ukazane zostały w zorganizowanych w ramach projektu wystawach poświęconych Fryderykowi Chopinowi, Leopoldowi Tymanowskiemu czy rocznicy powołania NSZZ „Solidarność” (wystawy zorganizowanej wspólnie z Polskim Towarzystwem Numizmatycznym Oddziałem w Oleśnie).

Przedstawione działania nie wyczerpują planów związanych z realizacją przez WBP projektu „Historyczne ścieżki”, dofinansowanego ze środków MKiDN pochodzących z Funduszu Promocji Kultury oraz z budżetu Samorządu Województwa Opolskiego. Zapis większości wydarzeń dostępny jest na Facebooku WBP. Wszystkich zainteresowanych tematyką i kolejnymi propozycjami biblioteki zapraszamy do śledzenia strony internetowej. ©

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

Współfinansowane
przez Samorząd
Województwa
Opolskiego

Spotkania październikowe

Zaproszenie

MARCIN KYDRYŃSKI (ur. 1968) - fotograf, podróżnik, pisarz. Dziennikarz muzyczny, który przez 30 lat współtworzył wizerunek radiowej Trójki. Chwilami piosenkopisarz, producent płytowy, organizator koncertów i festiwali m.in. Siesta Festival w Gdańsku, a także serii koncertów Siesta w Drodze, które nawiązują do jego radiowych audycji. Autor książek „Chwila przed zmierzchem”, „Lizbona. Muzyka moich ulic” czy uhonorowanego nagrodą im. Arkadego Fiedlera albumu „Pod Słońcem”.

Od 1992 roku podróżuje po Afryce. Wydana w 2016 roku „Biel. Notatki z Afryki” podsumowywała ćwierć wieku tych podróży. Jego najnowszą książką - „Dal” - opowiada o Afryce minioniej. Pretekstem do tych opowieści stają się zbierane od lat przez autora dawne fotografie, pocztówki, listy, mapy, ryciny. Ta książka jest jednak czymś więcej niż tylko wędrówką ścieżkami historii. Jest dyskusją o istocie sztuki fotografii. O jej związkach z malarstwem. Jest podróżą po świecie literatury. Jest też - jak i poprzednie książki autora - po prostu czystą przyjemnością

dla oka. 7 października, godz. 17.00, ogród WBP (ul. Piastowska 20) (projekt „Patchwork językowo-kulturowy”).

TOMASZ RÓŻYCKI (ur. 1970) - poeta, tłumacz, eseista, wykładowca akademicki. Laureat Nagrody Kościelskich za poemat „Dwanaście stacji”. Dwukrotnie nominowany do Nagrody Literackiej Nike, a w 2017 otrzymał nominację Nagrody Poetyckiej im. Wisławy Szymborskiej. Nowy tom poetycki „Kapitan X”, to nie tylko zbiór wierszy, ale przemysłany i starannie skomponowany cykl poetycki, którego dominantę stanowi imaginacyjna po-

dróż w przestrzeni kosmicznej, wywiedziona z tradycji książek i filmów science fiction. Niezwykła podróż szlakiem wyobraźni staje się powodem do rozważań na temat makrokosmosu - przestrzeni Wszechświata i mikrokosmosu - ludzkiego wnętrza. Wyobraźnia poetycka Tomasza Różyckiego scala w jedną, konsekwentną całość sprzeczności: przywiązanie do miejsca i pragnienie wędrówki, dzieciństwo i dojrzałość, marzenie i rzeczywistość. 15 października, godz. 17.00 czytelnia WBP, ul. Piastowska 18 (projekt: „Ogrody literatury”).

PRZEMEK KOSSAKOWSKI (ur. 1972) - podróżnik, dokumentalista, dziennikarz, autor cyklu programów „Kossakowski. Szósty zmysł”, „Inicjacja”, „Wtajemniczenie”. Podczas swoich podróży m.in. po Ukrainie, Rosji, Bałkanach i Polsce, poddaje się osobistym, często ekstremalnym doświadczeniom, wchodząc w nieznanne sobie światy. Doświadczał praktyk znachorów, uzdrowicieli i wróżbitów... Pokłosiem tych doświadczeń jest wydana w listopadzie 2014 roku książka „Na granicy zmysłów”. We wrześniu zeszłego roku wyruszył w swoją kolejną podróż - z szóstką nie-

zwykłych ludzi. Ludzi z Zespołem Downa. Sam Kossakowski mówi, że Down The Road to jedna z najlepszych rzeczy, jakie zrobił w życiu. Na kanwie doświadczeń powstaje jego druga książka. 23 października, godz. 17.00, ogród WBP (ul. Piastowska 20) (projekt „Patchwork językowo-kulturowy”). ©

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

Terapia w czeskim stylu

Nowości WBP

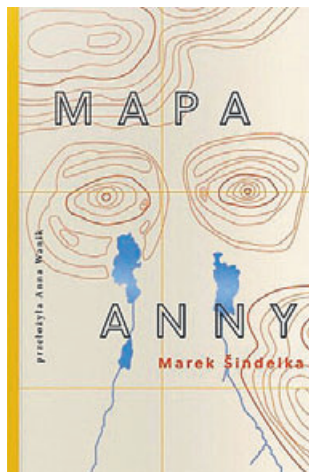
Dla takiego, a nie innego wyboru tytułów preteksty zdawały się być dwa i jasno sprezywane. Pierwszy: bo wyboru dokonywaliśmy czekając na spotkanie z Mariuszem Szczygłem.

No a wiadomo - jak Szczygiel, to jesteśmy w Czechach! I tak, jak „Osobisty przewodnik po Pradze” nie zawiera Mostu Karola czy Hradczan, w naszym zestawieniu nie znalazł się ani Hrabal, ani Kundera. Drugim pretekstem był humor. Legendarny czeski humor. Jednakże ostatecznie wybrane przez nas tytuły, choć skrzęta się cieszysz, to nie zawsze wesoła, a czasem śmiech jest przez zaciśnięte zęby. Niech więc drugim pretekstem będzie jesień. Bo deszcz niechybnie nadejdzie, a my będziemy potrzebować ukojenia. Czasem właśnie w rzeczonym humorze - nawet jeżeli śmiech pozostawia w ustach delikatny posmak gorzkości - a czasem po prostu w intrygującej narracji i pięknie poprowadzonej historii. Zapraszamy więc do anty-jesiennej terapii w czeskim stylu.

„Bezrożec”, Petr Stančík. Szalona sensacyjno-kryminalna po-

wieść, wydana przez Dowody na istnienie - wydawnictwo, którego współzałożycielem jest właśnie Mariusz Szczygiel. Pewnej nocy na Cesarskiej Wyspie ginie w pożarze dwanaście samic nosorożca. Po co w stolicy Czech, pośrodku Wełtawy, ktoś hodzi nosorożce? Do śledztwa w tej - wydawałoby się - mało spektakularnej sprawie zostaje oddelegowany najmłodszy stażem detektyw, Lavabo. Stančík wodzi nas po zaułkach Pragi - ale i za nos. Książka jest przesiąknięta mistyfikacjami w czeskim stylu. W Dowodach na istnienie czeskie książki ukazują się kilka razy

w roku w ramach serii Stehlik (po czesku - szczygiel), propagującej literaturę bohemistyczną w Polsce. Natomiast dla wrocławskiego wydawnictwa Afera jest to główny przedmiot działalności. Jak sami o sobie piszą: założenie jest proste - chcą pokazać nam to, co najlepsze z Czech. **„Macocha”, Petra Hůlová.** Stumetrowe mieszkanie w kamienicy, trzy pokoje z kuchnią, jeden balkon, a na nim Julia - autorka wysokonakładowych romansów. W szlafroku i z kieliszkiem w ręku snuje się po swoim mieszkaniu - i snuje monolog, nie przebiegając ani w słowach, ani w emocjach.

„Mapa Anny”, Marek Šindelka. W tej książce nie ma nic śmiesznego - ani śmiechem gorzkim, ani bezsmakowym. Dziesięć poruszających opowiadań, w których Marek Šindelka - jeden z najciekawszych współczesnych pisarzy czeskich - przygląda się wnikliwie stosunkom międzyludzkim. Można je czytać jako osobne opowiadania, można w kolejności zaproponowanej przez autora. Bo pomimo pozornego braku związku historii te zbiegają się ze sobą, tworząc swoistą mapę życia tytułowej bohaterki.

©©

Spotkań moc, czyli Zacytane Opolskie 2020

FOT. WBP

Z czytelnikami WBP spotkała się Otylia Jędrzejczak

To, co było

Wrzesień powitał nas piękną aurą oraz gorącą atmosferą podczas inauguracji Zacytane Opolskiego 2020 - akcją promującą czytelnictwo, zainicjowaną i finansowaną przez Urząd Marszałkowski w Opolu.

Uroczystego otwarcia dokonali dyrektor WBP Tadeusz Chrobak oraz wicemarszałek województwa opolskiego Zbigniew Kubalańca.

Bohaterami wrześniowych wydarzeń byli aktor Tomasz Stockinger, który podczas Narodowego Czytania 2020 zaprezentował obszerne fragmenty dramatu Juliusza Słowackiego

HARMONOGRAM SPOTKAŃ

- 24 września, Izbicko - Marek Zatwarnicki
- 24 września, WBP Opole - Ewa Kassala
- 2 października, Baborów - Robb Maciąg
- 7 października, Dąbrowa - Jolanta Kosowska
- 7 października, Lasowice - Jolanta Kosowska
- 8 października, Nysa Marcin Kydryński
- 12 października, Skoroszyce - Alek Rogoziński
- 13 października, Radłów - Alek Rogoziński
- 14 października, Skarbimierz - Alek Rogoziński
- 15 października, Gorzów Śląski - Vincent Viktor

- Severski
- 16 października, Pokój - Vincent Viktor
- 19 października, Łubniany - Leszek KoniarSKI
- 22 października, Głogówek - Jacek Fedorowicz
- 23 października, Krapkowice - Jacek Fedorowicz
- 6 listopada, Grodków - Dominika Słowik
- 17 listopada, Strzelce Opolskie - Albena Grabowska
- 18 listopada, Domaszowice - Albena Grabowska
- 24 listopada, Bierawa - Edyta Świętek
- 25 listopada, Rudziczka - Edyta Świętek
- 26 listopada, WBP w Opolu - Andrzej Kruszewicz

„Balladyna” oraz Otylia Jędrzejczak - mistrzyni olimpijska, dwukrotna mistrzyni świata, najlepszy sportowiec Polski, współautorka książki „Otylia. Moja historia”. To intymna autobiografia, w której

autorka pokazała czytelnikowi swoją mniej znaną, bardziej emocjonalną twarz.

W tegorocznym programie zaplanowano 25 spotkań z 15 pisarzami w 23 miejscowościach Opolszczyzny. ©©

KALENDARIUM NA PAŹDZIERNIK

- 7 października, 17.00**
Spotkanie z Marcinem Kydryńskim, promocja książki „Dal. Listy z Afryki minionej”.
Prowadzenie: Mateusz Torzecki, ogród WBP, ul. Piastowska 20.
- 9 października, 17.00**
Leszek Talko - spotkanie autorskie i premiera książki „Królowie bajek. Opowieść o legendarnym Studiu Filmów Rysunkowych” (współautor: Karol Vesely), czytelnia WBP, ul. Piastowska 18.
- 13 października, 18.00**
Jesień Austriacka, koncert zespołu TRIO GUSCHLBAUER-BLACHUTA, Filharmonia Opolska, ul. Krakowska 24.
Wystąpią: Veronika Blachuta - flet, Marilies Guschlbauer - wiolonczela, Kasumi Yui - fortepian.
Darmowe wejściówki dostępne od 1 października w Bibliotece Austriackiej (Opole, pl. Piłsudskiego 5). Można już teraz dokonać rezerwacji.
- W ramach „Wiosna Austriacka jesienią”, we współpracy z Austriackim Forum Kultury w Warszawie.
- 15 października, 17.00**
Spotkanie z Tomaszem Różyckim. Prowadzenie: Radosław Wiśniewski, czytelnia WBP, ul. Piastowska 18.
- 15 października, 18.00**
Paweł Nowik - coaching językowy, czyli jak przestać być uczonym i zacząć się skutecznie uczyć.

online:
<https://www.facebook.com/ObczejcznaOpole>
21 października, 17.00
Pielgrzym - wspomnienie o Januszu Wójciku, Filharmonia Opolska, ul. Krakowska 24.
23 października, 17.00
Spotkanie z Przemkiem Kossakowskim, czytelnia WBP, ul. Piastowska 18.

WYSTAWY

23.09-31.10

- „TYPOWO ŚLĄSKIE!? świadomość regionalna i śląskie tożsamości” Galeria WuBePe, ul. Piastowska 20
- W ramach XVIII Dni Kultury Niemieckiej na Śląsku Opolskim we współpracy z TSKN i HausSchlesien
- 23.09-31.10**
LUDWIG WITTGENSTEIN: ODYSEJA TRAKTATU stulecie „Traktatu logiczno-filozoficznego” Galeria WuBePe, ul. Piastowska 20
- W ramach „Wiosna Austriacka jesienią” we współpracy z Austriackim Forum Kultury w Warszawie.
- 1-31.10**
„WIEDEŃ POST MORTEM czyli o śmierci w Wiedniu” Galeria WuBePe, ul. Piastowska 20.
- W ramach „Wiosna Austriacka jesienią” we współpracy z Austriackim Forum Kultury w Warszawie.

STUDENTOM WBP OFERUJE

- wydanie lub przedłużenie karty bibliotecznej na cały rok - 100 % zniżki - październik, styczeń, maj, czerwiec;
- studenckie środy - 50 % rabatu na zapis i przedłużenie karty - przez cały rok;
- abolicja dla zapominalskich - październik, marzec, czerwiec - dla posiadaczy aktualnej karty czytelnika: bezpłatny kod do baz IBUK i Legimi;

- niedzielne sesje (lub książka na niedzielę) - możliwość wypożyczenia z księgozbioru podręcznego czytelnia głównej jednej książki na niedzielę - styczeń, maj;
  - pomoc w doborze literatury i wykonywanie zestawień bibliograficznych do prac studenckich.
- (wszystko to po okazaniu legitymacji studenckiej)

Biblioteka Austriacka zaprasza

Koncert

Koncert austriackiego Trio Guschlbauer-Blachuta odbędzie się - w ramach „20. Wiosna Austriackiej jesieni” - 13 października o 18.00 w Filharmonii Opolskiej. Zespół zagra w składzie: Marilies Guschlbauer na wiolonczeli, Veronika Blachuta na flecie oraz Kasumi Yui na fortepianie. Przybędzie z Wiednia do Opola na zaproszenie Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu - Biblioteki Austriackiej oraz Austriackiego Forum Kultury. Na koncert trwający 70 minut bez przerwy obowiązują bez-

płatne numerowane wejściówki, które dostępne będą w Bibliotece Austriackiej od 1.10. Szczegółowy program koncertu oraz warunki uczestnictwa na stronie: www.ba.wbp.opole.pl. Można już rezerwować miejscówki pod nr. 77 47 47 085 oraz pisać na: ba@wbp.opole.pl. ©©

